

պիր մերքեզի օլմագ լաղըմ՝ կէլէճէ, ին տէն, պու պապտէ, Բապպիմիզ Հաղ րէթի իսա իճապ իտէն թէտպիրին իճրասը իլէ, Ազիզ Բէթրօ շախսընտա վէ անըն խալէֆլէրի օլան Բօմանըն մուազզամ Պաշ քեահինլէրի հաղ-զըն տա իպգա պուլուրտու : իշպու մեր քէզ եախօտ էսասըն, հայաթ վէ թէյսիրտէն խիլի պիր շէյ օլմամասը, իլլա մաթլուպ օլան իթթիֆազըն մու հաֆազա վէ թէյքիտինի պագի սագ լամայա միւքթէտիր օլապիլմէսի իշիւն, պիր էսաս վէ մերքէզ օլմասը կէրէք իտի : Ֆիլ հագիգէ իշպու թէյսիրէ, Բօմանըն Պաշ քեահինլէրի մալիք օլ տուլար, վէ օլմալարը տախի իգթի զայը հալտէն իաի : իշ պու գատը վէ գուվլէթ տիր, քի մագամը ըիյասէթ թէսմիյէ օլունուր, վէ քիլիսէնին իթթիֆազընա տայիր էլլէմ օլան հէր պիր սէլահիյէթի միւլիշղամմին վէ միւնտէրիճ տիր : Պու հալին իգթի զասընը, Ազիզ վէտէրլէր, ումուսի մէճիպլէր, վէ քիլիսէնին միւտէրրիս լէրի, պու վէճ իլէ վազ էյլէտիլէր, վէ պու թալիմաթըն խիւաֆընտա հէր քիմ քի պուլունտու խտէ, մուհագազ քիլիսէնին իթթիֆազընա գար շը միւթթէհիմ, վէ պու ճիհէթլէ հերձսւաժող ատտ վէ հիւքմ օլունտու : Լաքին, Ազիզլէր, պիլիլիսինիզ քի, պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր, Բօմա Պաշ քեահինլէրի սայըր հիւքիւմէթ սըֆա թընա տախի մալիք վէ մութասարըրք օլտուգլարընտան, ումուսի քիլիսէսին ըիյասէթինի տէր էօհտէ էյլէ տիքլէրի կիպի, օլ վէճ իլէ Լաթին քիլիսէսինին վէ Բօմա շէհրի ֆիսքու փոսլուղունուն տախի իսաբէ վէ թէտ պիրի խուսուսու քէնալլէրինէ ալիտ պուլունմագտա տըր : Էյէր ֆիսքու փոսլուգ հիւքմիւնիւն նուսումա չու

մուկյէթի բիյասէթ հիւքմիւ տիմէք
օլսայսը իսէ, օլ հալտէ, քեաֆֆէյի
քիւրսիլէրին, վէ տօղրուտան տօղրու
հուգուգու իլահի իգթիզասընտան
հիւքմ վէ սէլահիյէթի հայիզ օլան
փիսքովոսանըն պիրէր վէքեալէթ
մագամընա իմահվիլէրի մէհուզ պու
լունաճաղընա մէպնի, վէ պու իսէ,
մին թարաֆ իլահ սուաուր իտէն
թանդիսաթ գայիտէսինէ պիւս պիւ
թիւն մուղայր տիր «յորում եղ զձեզ
Հոգին Սուրբ տեսուչս հովուել զժողո
վուրդ Տեառն՝ զոր ապրեցոյց արեամբ
իւրով»։ Եկէր Լաթին քիլիսէսինին ի
տարէսի, եանի Ղարպ Բաթրիքլիկի
ճիհէթի իւղէրինէ, ումում քիլիսէսի
նին բիյասէթ հիւքմիւ պինա օլմուշ
օլսայսը իսէ, օլ հալտէ, էքիւմէնիք
եանի ումում Բաթրիքլիք մագամը
տէնիլմէյի իսի, քի պու տախի Պէօ
յիւք Գրիգոր Պաշ քեահին վէ սայըր
ճէմիլ Գաթօլիք քիլիսէլէրի թարա
ֆընտան բէտտ վէ թագպիհ օլունմուշ
տուր։ Պինսէյն ալէյհ, Բօմա պաշ
քեահինին հիւքմիւ բիյասէթի պուշ
լարտան ֆէրդի տիր վէ Ֆիօրէնչա մէհ
լիսինին մէշուր գանուու ահքեա
մընճա սէրահէթէն պու քէյֆիյէթ
թասրիհ օլունմուշ տուր։ Վաթիքան
մէհլիսինէ թէճէմմիւ իտէն փէտէրլէր
տախի, պու գարարըն մաալինէ հէր
հալ միւթալըգ սիւրէթտէ իֆատէյի
հալ էյլէմիլէր տիր, վէ պիլիմ սեպտ
24 թարիխիլէ մուրագգամ սիլլէրէ
խիթապ իթաիյիմիլ թահրիրաթընմա
ալի տախի թըպգը պու էֆքեար
տան իպարէթ իքէն, Մօնսինօր Բը
լիւիմ պու իֆատէմիլին խիլաֆընտա
տա օլարագ պաշգա կէօնա պիր մա
նա վէրմէքլէ, չէքիշտիրմէք իսթէմիլ,
վէ պու վէճի իլէ տիւնեա ալէմ մու
վաճէհէսինսէ Նոյեմբեր 2 թարիխիլէ
ադըլ վէ իման ճիհէթինճէ զսյիֆ օլան
լէրին չիգադընը մուհիպ օլաճագ րա
տէլէրտէ վէ պի զայրի հագգըն հագ
գըսըղտա պիր ազվիյաթա ճիւրաթ էյ
լէմիլ իսէ տէ, պու պապտէ վուգու
պուլան ինսաֆսըղըղընըն աֆվընը ճէ
նապը Բապգիւլ քէրէմինտէն իս
թիրհամ իյլմէքլէ իքթիֆա իտէրիլ
Յագաթ, էյէր քի, քէնտիսի,
Բօմա Պաշ քեահինէրին հիւքմիւ բի
յասէթի հագգընտա պաշգա եօլտա

պիր էֆքեարա զահիպ օլուպ, պու
բիյասէթ մէսէլէսինի ումում փիսքո
վոսպուգ վէ եախօտ Բաթրիքլիք մա
գամը տէմէք եա աղնամագ իսթէր
իսէ, նասըլ քի պու իթիգատ վէ թա
լիմաթա զահիպ օլուգուճա տայիր
քիֆայէթ իտէճէք րատէլէրտէ, նէշը
վէ թէէլիֆ իյլէտիկի թահրիրաթլար
տան սուի զանն հասըլ իթտիրմիլ տիր,
պու հալտէ, վաճիպէյի զիմմէթիմիլ
իգթիզասընճա, քիլիսէսին ասըլ տօղ
րու իթիգաթը վէ թալիմաթըն նէ օլ
տուղունու փիշնաղարընըլա թէպիլը
իթմէքլէ, մուղիրը իթիգաթլարտան
տախի սագընտըրմագ իւղրէ, մէհպու
րիյէթ հասըլ օլարագ, էֆէնտիմիլին
սէվիլիլ շակիրտի իլէ իֆատէյի հա
լէ ճէսարէթ իտէրիլ, «Դուք զոր լուա
րուքն ի սկզբանէ ի ճեղ բնակեսցէ,
զի եթէ ի ճեղ բնակեսցէ, զոր ի ոկզ
բանէն լուարուք, եւ դուք յՈրդի եւ
ի Հայր բնակեսցիք» Յովհ. Ս. Կաթ.
Գլ. Բ. 22։ Եանի գատիմինտէն պէ
րու իշիթաիյինիլ, սիլտէ պագի գալ
սըն, զիրա էկէր քի էվլէլինտէն պէ
րու իշիթաիյինիլ շէյլէր սիլտէ իս
քեան իթմէլէր, սիլտէ իպն վէ փէ
տէրտէ սաքին օլուրսուուլը»։
Բապպիմիլին էմը վէ թէնպիհի
իգթիզասընճա, պէ թէքրար մէհպու
րուլ սէսիմիլի սիլլէրէ իշիթտիրմէք
իւղրէ իֆատէյի իպթիտար իյլմէք,
վէ զաթէն մէմուրիյէթիմիլին իգթի
զասընտան էնվայի տիւրիւ միւշքի
լաթ վէ իգթիրապ արասընտա տախի,
թայիֆէյի տինտարանտան մէնաֆիի
րուհանիյէյի քէթմ իթմէմէք ֆարըլ ի
սէ տէ, պա իուսուս պու կիպի միւշ
քիլ պիր վագըլթտա սիլլի մուալէնէթ
տէն մահրում պըրագամայըլ, վէլէվ
պու ճիհէթտէն կէօնակէօն չիտտէթի
իգթիրապ վէ միւշքիլաթ վէ թագեի
գաթա տիւշար օլտուղունմուլ վէ պուշ
տան պէօյլէ տախի օլաճաղըմըլ լա
ղըմ կէլսէ, պիլ խօշնուտիյէթէ ճիւմ
լէսինէ գաթլանաճաղըլ, չիւնքի էյի
պիլիլիլ քի, սիւրիւնիւն սէլամէթի
ուղրունտա նէֆսիմիլի տախի ֆէտա
իթմէք, Հագգ թաալանըն էմըլ իգ
թիզասընտան տըր, քի օլմայա էն քիւ
չիւքլէրտէն պիրիսի զայ վէ գայպ օլ
սուս «զի մի կորիցէ ոք՝ ի փոքրկան
ցըս յայսցանէ»։ Պիլ վարդապետէ

րիմիլին, Հոկտ. 14—26 թարիխիլէ
Մօնսինօր Բիւլիմ վէրտիքլէրի ճէ
վապնամէ իւղէրինէ, արթըգ քէնտի
սինին միւմայիլէյհիւման հագգլա
ընտա իճթիսար իյլէտիկի ազվիյաթ
տան կէրի տուրաճաղընտան մաատա,
Բօմա պաշ քեահինէրինին բիյասէթի
հիւքմինտէն տօլայը քէյֆիմաաշա վէ
ասլա իշիտիլմէմիլ սուրէթտէ վէրմիլ
օլտուղուն մանանըն խաթասընը թասհիհ
վէ իսլահ իտէճէյինի տախի մէմուլ
իյլմէքտէ իքէն, գալպիմիլին թէէ
սիւֆի իլէ, պու պապտէ միւհլէրէմ
վարդապետէր ալէյհինտէ պա թահ
րիրաթ վուգու պուլան ազվիյաթըն
տէրէճէյի նիհայէթէ գատար վասլ
օլտուղունու, վէ հաթթա պու պապ
տէ իթմիլ օլտուղուն սէհվին թասհիհ
նէ իպթիտար իյլմէտիլինի կէօրտիւ
կիւմիլտէն մաատա, պիր տէ ֆաղա
օլարագ, սէհվ վէ իսթասընտա պիր
թէանիւտ էֆքեարը իլէ, վաթիգան
մէհլիսինի վէսիլէ, վէ օնու քէնտի
գայիտէյի մախսուսէսինէ էսաս իթ
թիլալ իտէրէք, պիլլէրէնպէր վէ
միւտէրրիս օլմայա գալպըշտըղըն տա
խի միւշահէտէ իյլէտիլ։ Վաթիգան
մէհլիսի, Պաշ քեահինէրին հիւք
միւնիւ ճէմի ճիհան վէ հէր քէս իւ
գէրինէ պիւլա վասըլթա վէ պիւլա իս
թիւնա շամիլ իյլէտիկի հալտէ, պու
հիւքմիւն պիր գարար վէ հուսուտ
վէ էօլիսիւ մագամընտա մօնսինօր
Բիւլիմ հիլ օլմագա օլ սիհիլին տա
խիլինտէ միւնտէրիճ տէյու աղնամա
լը իտի Հէվարիւն վէ քիլիսէ թէպի
մաթընը, ումում մէհլիսլէրին գանոււն
վէ նիլամաթընը, վէ տէյիլ ճիւմէ
նին մահվ վէ իլալէ վէ բէտտինի, է
կէր քի գըյաս իթմէք իսթմէսէ ի
տի, քի վաթիգան մէհլիսի քիլիսէ
նին նիլամ վէ ինթիգամը իլահիյէսի
նի, վէ պիլ ճիւմէ մէհալիսի ումու
միլէրին վէ թէսիմաթըն մանէվի խա
սիյէթ վէ թէյսիրինի էսասէն վէ քեա
միլէն իսլալ վէ իպթալ իթմէք իսթէ
միլ օլտուս։ Տահա պէտթէր վէ ֆէնա
ճիհէթի չունտա տըր քի, մօնսինօր
Բիւլիմ փարիսեցիլէրէ մախսուս պիր
բիյաքեարըլը իլէ, ազիլ, ումում վէ
միւհլէրէմ մէհլիսլէրի զիլը իտէրէք,
պու վէճի իլէ շայեանը թագպիհ օլան
քէնտի մուամէլաթընա պիր էհէմիլ

յէթ վերմէք սէվտասընտա պուլունուր, վէ պու եիւզտէն սէպէպ օլտուղու շի-
գազա թագվիյէթ վէրմէքտէն իհ-
թիրազ վէ խէյֆ իթմէզ: Նիկիա մէճ-
լիսինտէ, տէր քի, Արիոսեանլար,
Սթանպուլ մէճլիսինտէ Մակեդոնական-
լար, Եփեսոստաքինտէ, Նեստորա-
կանլար, Գաղկեդոն մէճլիսինտէ Եւ-
տիքականլարն հիւքմ'օլտուղլարը կի-
պի, պու վէճհ իլէ Բօմա պաշ քեա-
հինլէրին ըիյասէթինի գապուլ իթմէ-
յէնլէրին տախի մահքիւմ'օլտասը վա-
թիգան մէճլիսինտէ իճրա օլտուղու-
նու իլավէ իտէր, վէ պիզիւմ միւհթէ-
րէմ' վարդապետէրիմիզի ըրասէթի
մէզպուր թալիմաթընա մուխալիֆ պուլ-
մատըր հալտէ պիլէ, տէր քի, իշթէ
պուլնար տախի պու գապիլտէն տիր-
լէր: Զոսիմոս պաշ քեահինին զիյրտէ
մուհարրէր քէլամլէրինի, սանքի պիլզ
քէնտիմիզ սէօյլէմիշ կիպի, տըզգա-
թը թամմէ իլէ գրաաթ վէ միւթալաա
իթմէք իւզրէ, մօնսինեօր Բիւլիմի
տալէթ իտէրիզ, չիւնքի պու պապ-
տէ օլան իթիգատըրըն մուսայիլէյ
Ազիզ պաշ քեահինին իթիգաթընտան,
հիշ պիր ֆարզը եօգ տուր: Տէր մու-
մայիլէյ պաշ քեահին, քի «բէտէր-
լէրին Նիզամաթը խիլաֆընտա պիր շէ-
յէ միւսաատէ իթմէք, եախօտ անլէ-
րին թէպտիլ թէզայիլինէ գալթըշ-
մագ, իշ պու քիւրպինին (եանի Բօ-
մանըն) սէլահիլէթի խարիճինտէ տիր,
չիւնքի գանուլն միւհթիլինէ աթիգ
գայիտէլէրէ ըայէթ օլունմասը պիլա
իլալ վէ թէզայիլը ինտիմիզտէ պա-
գի սագլանմագտա տըր»: Մօնսինեօր
Բիւլիմին, մուսայիլամ' պաշ քեահինլէր
թարաֆընտան էտա վէ իճրա օլունան
վէ պուլնտան պէօյլէ տախի օլունա-
ճաղը մուսամմէմ' պուլունան եւմին
սուրէթինէ պիր տէֆա աթֆը նա-
զարլա, տիգգաթ իյլէմէսինի խասսէ-
թէն իլթար իտէրիզ: «Ազիզ վէ ու-
մուսի մէճլիսլէրի, քէմալ հիւրմէթ,
իհթիրամ վէ ըայէթլէ, սօնքի նօգթա-
լարընա գատար, սագլամագ իւզրէ
իգրար վէ թէէմին իտէրիմ, հէր նէ
քի ծնլար վազ վէ գարարկիր իյլէտի-
լէր իսէ, ճիւմլէսինի վազ իտէրէք, օլ
վէճհ իլէ հէր պիր գարարլարընա իմ-
թիսալ, վէ ըէտտ իթտիքլէրինի, շի-
ֆայէն վէ գալպէն ըէտտ վէ ճէրհ ի-

տէրիմ... քէզալիք ազիզ գանուլ-
լարը, վէ Ազիզ պաշ քեահինլէրին Նի-
զամաթըն հըֆզ վէ իճրա իտէյիմ»: (Պաշ քեահինլէրին քիլիսէճէ այն վէ
իպատէթ քիթապընըն 28 վէ 321 սա-
հիֆէլէրինտէ մուգայեէտ վէ մուհար-
րէր տիր):
Պու հալտէ, նասըլ քի, կիւնահ վէ
խաթա օլմատըրը եէրտէ պիլէ, ֆազ-
լա սօֆուլուք վէ թաասուպ իպրազ
իթմէք, կիւնահ վէ հարամ տըր,
պէօյլէ տէ, պաղըլարը, ֆէվգ էլ ատէ
թաասուպ իլէ, հագգանիլէթ թարի-
գինին օ պիր ուճուհա կէշտիքլէրի ի-
չիւն միւթթէհիմ'օլուպ, եօլու շաշը-
րըրլար: Ֆիլիսի պիր մէսէլէյի տինի-
յէյէ գարար վէրալիյ, վէ անը գա-
պուլ էյլէմէք իւզրէ սագայիտի տինիլէ
մագամընտա նէզտը տինտարանա թէպ-
լիլ էյլէտիկի թագտիրտէ, ծնուն մա-
ալ վէ նէթիճէյի խալիլէսի նէ իսէ,
օ հիլէթտէ իթիգատ իթմէյէ թէպ-
լիլ իտէր, պու պապտէ եա ֆազլա,
եախօտ նօգսան մանա վէրմէք, մէ-
սէլէնին սահիհ վէ ասըլ նէթիճէսին-
տէն պիր սիյաքտա պայիտ օլմագ տի-
մէք տիր: Քիլիսէնին ըիյասէթինէ տա-
յիր, քիլիսէնին ասըլ վէ սահիհ վէ
տօղրու օլան իթիգատը հագգընտա
նօգսան պիր մանայը պիզիմ հիւրմէթ-
լու վարդապետէրիմիզին ըէսմի մու-
հարրէրաթընտա, Մօնսինեօր Բիւլիմ,
օգուլամատըրը հալտէ, պիլ իսէ,
քէնտի ըէսմի թէէլիֆաթընտա, տիւն-
եա ալէմ' իլէ պէրապէր ֆազլա
պիր մաալըն իլավէսինի գրաաթ էյ-
լէտիք, պուլուն հօն սէթիճէսի, միւ-
տահանէ եօլունա տէյիլ իսէ հէր հալ-
ագըլ ֆիքիր խարիճինտէ օլան եօլա-
րա տէօքիլմէք տէմէք օլաճաղընտան,
պու հալտէն իսէ Ալլահ թաալա ճէմիի
տինտարանը վէ սիզլէրի հըֆզ իթսին:
Պու վէճհ իլէ, իթիգատը տինիլէ-
ճէ սուլի գանն թահթընտա պուլունան
պիր զաթըն տէյիլ հիւքմիւ, իլա շա-
հատէթի տախի հիշ պիր շէյէ միւֆիտ
օլամայաճաղընտան, հիշ պիր հիւքմիւ
վէ խասիլէթի օլամատըրը շէօյլէ տուր-
սուն: Նոյեմբեր 2 թարիլլէ նէշը օ-
լան իլաննամէ տախի աթիտէ պէյան
թագսիւրաթլարտան արի պէրի վէ սէ-
լիմ տէյիլ տիր:
Էվլէլա՝ քէնտի քէնտիլէրինի,

պիլ իսթէք քիլիսէնին ըէյիսինտէն
թէֆրիգ իթտիլէր տէյու տէմէսի,
սըրֆ պիր եալան տըր:
Սանիյէն, սիլսիլէթիւլ էրաթիպին
էլզէմիլլէթինի, վէ Բօմա Պաշ քեահին-
լէրինէ վաճիպ օլան էմրի իթաաթը,
ինքեար իթտիլէր տէյիլ, տէմէսի՝
ալէնի պիր իֆթիրա տըր:
Սալիսէն, վաթիգան մէճլիսինտէ,
Բօմա Պաշ քեահինլէրին ըիյասէթի
խուսուսունտա վէրիլէն գարարը՝ ա-
չըգտան աչըղա ըէտտ իյլէտիլէր տէ-
յու, տէմէսի քէնտի քէնտինտէն ույ-
տուրմա օլարազ նէվիճատ պիր գըյաս
վէ զաննը մախսուս տուր:
Բապիան, հոկտեմբեր 14/26 թա-
րիլիլլէ վարդապետէր թարաֆընտան
վէրիլէն ճէվապնամէտէ պիր սէհվ եա
խաթանըն էսէրինի պուլուպ կէօսթէր-
մէյէ գատըր օլմատըրը հալտէ, Սաղ-
մոսուն քէլամընա իսթինատէն «գալպ-
լէրի ֆասիտ տիր» տէյիլ տէմէսի ա-
չիքեար իֆթիրա, վէ պիլա միւհթիպ
պիր հիւքմ'գապիլինտէն տիր:
Իմտի, պէօյլէ պիր իլանըն, նէ
տէրէճէլէրտէ պէյն էլ ճէմիլլէթ մու-
հիպի շիգազ, վէ Հաղլէթի իսա քի-
լիսէսիննէ նէ գատար մազարաթը
միւտէլլիլ օլաճաղընը, ըանա պիլտի-
կիմիզ հալտէ, պու պապտէ հիսս իյ-
լէտիկիմիզ թէէսսիլիլ ազիմ' իզթի-
ղաընճա, ճէնապը Բապպ իւլ իզղէ-
թին քէրէմ' վէ ինայէթինտէն թէմէննի
վէ իսթիրհամ իտէրիզ քի քէնտի քի-
լիսէսիննի կիրիֆթար օլտուղու հալի
քիւրմէլալա թէրահիւմէն, իշ պու
կիւնլէրէ հիւսնիլ խիթամ'հիսան իտէ-
րէք, տէրքեար օլան պէթպաթըրը
գաթիլէն տէֆ ու ըէֆ էյլէսին: ճի-
սուս Գրիստոսուն վասիթասիլլէ Սէվ-
կիլիլ պիրատէրիմիզ Մօնսինեօր Բը-
լուհիմին շախսընա կէլիննէ, հագգա-
նիլլէթի թանըմագ, տօղրույու աղնա-
մագ, վէ Ալլահ վի ինսան իլէ իճապ
իտէն սուլս վէ սալահ վազիֆէսինի
իճրա իթմէք իւզրէ էֆքեարընըն
թէնվիրի նիլլէթի իլէ, քիլիսէլէրտէ 8
կիւն միւտտէթճէ ալէնէն իճրա օլա-
ճագ տուա վէ իպատէթին հիյնի հէն-
կեամընտա հաղըր վէ միւնթագըր պու-
լունմանըրը Սիզ Յիսուս Գրիստոստա
սէվկիլիլլէրիմիզ իլթար իտէրէք,
Պօղոս առաքեալ իլէ պէրապէր ըէճա

վէ նիյազ իտերիզ քի, մին թարաֆ
իլլահ միւնթէխապ օլմուշ պիր ճէմի-
յէթ միսիլու ազիզ վէ մագպուլ օլ-
մագ իւզրէ, պունտան պէօյլէ, ինսաֆ,
մէրհամէթ, իթիտալ, հազիմիք, կէօ-
նիւլ ալչագլըզ, սապր վէ թէհամմիւլ
ֆազիլէթլէրինի իլթիզամ իտէրէք,
պիրպիրինիզին թագսիրաթընը եէկ-
տիկէրինիզէ քեամիլէն աֆվ իթմէյէ
սայ վէ զայրէթ իտէսինիզ, էկէր պէյ-
նինիզտէ պիրիսինին պիր պաշգասը
հագգընտա իշթիքեա իթմէյէ սէպէ-
պի վար իսէ, Հագգ թաալանըն Յի-
սուս ֆրիստոսուն վասէթասըյլէ, պի-
զէ թէքք վէ պաթշ էյլէտիկի կիպի,
սիզ տաթի պիրի պիրինիզէ աֆվ իտէ-
սինիզ: Հէր շէյտէն զիյատէ գարտաշ
մուհապպէթլինի իլթիզամ իթմէլիսի-
նիզ, չիւնքի պու մուհապպէթ, քէ-
մալէթին պէնտի վէ խուլասասը տըր:
Հաղրէթի իսա էֆէնտիմիզին սուլճ վէ
սալահ նիմէթի գալպինիզտէ պագի
գալըն: Իշթէ պու վէճճ իլէ, Պարի-
նին թէպէրրիւքեաթը քէսիրէսինի
թէմէննի իթմէք, վէ ճիւմէնիզի անըն
լուծֆուհա էմանէթ վէ իհալէ իյլէ-
մէք սիյագընտա, խիթամը քէլամ ի-
տէրիզ:

Ասիթանէ 29 Հոկտեմ. 1870

- Իֆնաթիս վ. Ղաւլէպէան, Ամասիա Սէր-
փիսգոպոսու.
Յակմէն վ. Պահպէթէան, Տիարպէթի
Սէրփիսգոպոսու.
Բարսէզ վ. Գասպէթէան, Գըպըզ Սէր-
փիսգոպոսու.
Սոսթէան վ. Գալանէթէան, Անթաքիա Սէր-
փիսգոպոսու.

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

Թուր 11 Նոյեմ.

Հարպիյէ նազըրընըն ալտըզը թէ-
լէկրաֆնամէ տիր: Ճէնէրալ տ'Օրէլ
տը Բալատին էմրի գօմանտասընտա
պուլունան Լուար օրտուսու, իքի կիւն
մուհարէպէտէն սօղրա տիւնքի կիւն
Օրլէանը զապթ իյլէմիշ տիր: Ֆրան-
սըզլարտան օլան թէլէֆաթ մէվթա վէ
մէճրուհին 2000 եօգ իսէ տէ, Բրու-
սիալըլարըն թէլէֆաթը տահա չօգ
տուր: Ֆրանսըզլար, Բրուսիալըլար-
տան պինտէն միւթէճապիլէ էսիր ալըպ,

թէճէսսիւս օլունտուգճա, մըգտարը
մէզքիւր արթըյօր: Պունտան պաշգա
Ֆրանսըզլար իքի թօք վէ երմիտէն
զիյատէ արապա միւհիմմաթ վէ խայլի
լէվազիմաթը հարպիյէ արապալարը
զապթ իթմիշլէր տիր:

Էն պէօյլէք գապկա մահը հալին
9 ունտա Գուրմիէ ճիվարընտա վա-
զը օլուպ, պիզիմ պէհատըր ասքէր-
լէրիմիզ, հալանըն ֆէնալըզընա ըաղ-
մէն իպրազը շէճաաթ իթմիշ տիր:

Ճէնէրալ Բալատին, ասքէրէ խի-
թապէն շու աթիտէքի գարարնամէյի
նէյր իթմիշ տիր:

Լուար օրտուսունըն զապիթ վէ
նէֆէրլէքի:

«Տիւնքի կիւն ասքէրլէրիմիզ իչին
պիր եէվմի: Սաատէթ օլմուշ տուր,
տիւշմէնին թուլտուղու մէվգըլէրինի
քեամիլէն զապթըմըզա կէչիպ, տիւշ-
մէն մաղլուպէն կէրի շէքիւմիշ տիր:

«Սիղին մուզաֆֆէրիյէթլինիզի հիւ-
քիւմէթէ խապէր վէրիպ, օտաթիքէն
տի թէլէքքիւրլէրինի սիզէ պէյանա
պէնի մէմուր իյլէտի: Ֆրանսա պու
խապարը էմնասընտա, կէօզլէրինի սի-
ղին իւզէրինիզէ աթֆ իթմիշ տիր, Ֆը-
րանսա սիզին շէճաաթընըզ իւզէրինի
թէլէմին տիր, պու իւմիտ պօշա չըգ-
մամասը իչին էլտէն կէլէն զայրէթի
տիրիզ իթմէյէլիմ:»

1870 Նոյեմ. 10

Պաշ գօմանտան ճէնէրալ.
(Իմպա) Օրէլ

Քէնհայմ 10 Նոյեմբեր.

Նէօվ Պրիշախ թէսլիմ օլմուշ տուր.
մէզքիւր գալէատան 100 զապիթ,
5,000 ասքէր վէ 100 թօք ալտըզ.
Տէքմէն գալէասը պու սապահ սաաթ
10 տա թէսլիմ օլտու:

Վերսայլ 10 Նոյեմբեր.

Ճէնէրալ վօն Տէր Թան տիւնքի
կիւն, Պօթանսը թարիգի իլէ Լուար
չայընըն սաղ թարաֆընա իլէրլէմէքտէ
օլան Լուար օրտուսունա գարշը Օր-
լէանըն ճիվարընտա պիր մէվգը թուլ-
մուշ վէ վօն տէր Թան, տիւշմէնին
եանի Ֆրանսըզլարըն գուվլէի ասքէ-
րիյէսինին մըգտարընը թահգիդ իյլէ-
տիքտէն սօղրա, Սէն Բէրվի իւզէրինի
ճէնէրլէրէք իլէրլէմիշ տիր:

Պէրլին 11 Նոյեմ.

Բրուսիա գըլալընըն գըլալէասընա

Իրսալ իյլէտիյի թէլէկրաֆնամէ վէր-
սայլ 11 Նոյեմբեր: Պունտան իքի կիւն
ագտէմ, ճէնէրալ վօն Խտէր Թան,
տիւշմէնին գուվլէի ճէսիմէսինին գար-
շըսընտա ճէնէրլէրէք Օրլէանտան թու-
րիյէ կէրի շէքիւմիշ տիր տիւնքի
կիւն ճէնէրալ միւմայիլէյհ ճէնէրալ
վիթիւս վէ Շարթըրտան կէլէն Բրէնն
Ալպրէլսթ իլէ Թուրիտէ պիրլէյմիշ տիր.
Մէքլէմպուրկ կրան տիւգիւ միւմայիլէյ
հիւմէ պու կիւն պիրլէյճէք տիր:

Ճիւմաա էրթէսի կիւնիւ զազէ-
թամըզտա տէրճ օլունան Խոռխոռու-
նի բիսգոպոսուն մէքթուպունուն խի-
թամընտաքի շու աթիտէքի ճիւմէնին
լըմէնիճէտէ գօնուլմուշ իքէն, Թիւրք-
ճէսի ունտուսուլմուշ օլտուղունտան,
պու կիւն պէյան իտէրիզ:

«Իշպու թահրիրաթըմը օգուտուգ-
տան սօղրա, մահվ վէ նապէտիտ իթ-
մէնիզի մաթլուպ վէ իլթիմաս իտէ-
րիմ, չիւնքի Պ ապըլան միւրա-
յիլէր վէ միւտահանէճիլէր եիւզիւն
տէն պանա մաղարրաթը տօգանըր . . .»

Կէլէն ճիւմաա էրթէսի կիւնիւ չը-
գան Մէճմուլմըզտա, Խոռխոռուն-
եան Ղեւոնդ եպիսկոպոսուն մէքթիւ-
պիւ տէրճ օլունտուգտա, թարիխի
մէքթիւպ 1868 օլաճագ եէրտէ, կէ-
րէք էրմէնիճէ վէ կէրէք թիւրքճէ-
սինտէ սէհվէն 1866 գօնուլմուշ օլտու-
ղունու խասսէթէն իլան իտէրիզ:

ՏՕԳԹՕՐ

Հ. Պ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

Տօգթօրու միւմայիլէյհ, Պէյօղ-
լունտա Գուլէ գարուսունտա քեային
Եէնի Հէնտէք սօգաղընտա Ն. 41 խա-
նէյէ նագլ օլունմուշ տուր: 12

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ

ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԻԼՊԵՏՃԱՆ

ՍԹԱՆՊՈԼՏԱ 2Ի2ԷՑ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒ-

ՄԷՐԹ. 45

ՃԵՄԻՅԷԹԻ ԻԼԷԻՅԷ ԹԱՊԵԱՆԵՍԻՅԷ